

[Kjær Rasmussen.]

kerhed for, at Danmark kan forblive uafhængigt. Den konklusion kan man naturligvis drage, hvis man har nogle 20 år gamle ideer, man trænger til at få pustet liv i. Er man imidlertid mere indstillet på at trænge til bunds i nutidens problemer, vil det nok være fornuftigt at anskue hele problematikken på en anden led. Gennem mange år er befolkningen blevet indpodet, at det virkelige verdensproblem ligger i forholdet mellem øst og vest. Vi glædede os, når der mellem de to supermagter var tegn på afspænding. Vi skuffedes dybt, når tilbageslagene kom. Overfaldet på Czekoslovakiet måtte for mange mennesker tydes som et sådant tilbageslag, også selv om danske militære eksperter umiddelbart efter invasionen var enige om, at denne handling ingen betydning havde for NATO-området. For os at se er de mindre europæiske pagtlande i virkeligheden ofre for et kæmpebedrag fra supermagternes side. Efterhånden står det klart, at supermagternes militæralliancer mere tager sigte på at dominere de mindre lande i alliancen end at sikre sig mod hinanden. Sovjets intervention i Czekoslovakiet viser dette. USAs rolle i forbindelse med det græske militærkup viser det samme. Stormagterne vil have folk i de mindre pagtlande, de fuldt ud kan stole på. Udviklingen viser således, at truslen mod de mindre pagtlande ikke kommer fra den modstående stormagt, men fra den stormagt, man selv er allieret med. Dette er i virkeligheden blokpolitikens resultat, og det tør jo nok siges, at denne udvikling ikke just vil kunne fremme selvstændighedsbestrebelserne i de små pagtlande.

Det er blevet højeste mode at tale om NATO som et muligt instrument i afspændingens tjeneste, ja, den danske regering har, så vidt jeg har forstået det, en samtalekreds, som beskæftiger sig med dette problem. Men mon dog ikke man narrer sig selv og befolkningen ved at tro på en sådan mulighed? For nylig kom der meddelelser fra Bruxelles om, at samtlige NATO-lande har givet tilsagn om at øge bistanden til NATO med beløb, der svarer fra 2½ til 5 pct., over en 5 års periode. Anledningen var den czekiske krise. Er nedrustningsministeren enig i, at en sådan styrkelse af NATO vil føre til af-

spænding i en situation, hvor Warszawa-pagten er mere svækket end nogen sinde?

Overensstemmelsen mellem ord og handling savnes i regeringens politik. Det bør ikke være nogen hemmelighed, at VS er grundigt træet af dette dobbeltspil. Vi må bede nedrustningsministeren foranledige, at alle alternativer til fortsat NATO-medlemskab undersøges, herunder isoleret dansk neutralitet, nordisk neutralitetsforbund og demilitariseret zone ned gennem Europa. Vi må bede nedrustningsministeren foranledige, at resultaterne fremlægges til en folkeafstemning, således at der ikke bare bliver mulighed for at sige ja eller nej til NATO, men således at denne folkeafstemning bliver et reelt valg mellem relevante alternativer. Vort krav er altså, at regeringen undersøger alle muligheder og forelægger befolkningen disse. Denne fremgangsmåde må være ganske anstændig i et samfund, som kalder sig demokratisk.

Vi hørte hr. Poul Schlüter sige i sin ordførertale, at der intet seriøst alternativ er til NATO, og så vidt jeg forstod hr. Per Federspiel, så var han inde på de samme tanker. Denne udtalelse kunne tyde på, at man nu fra betydningsfulde kredse inden for regeringen ønsker at fastlåse vort tilhørsforhold til pagten. Men hvor i alverden ved man egentlig fra, at der ikke eksisterer noget seriøst alternativ? Det har jo aldrig været undersøgt. VS ønsker en sådan undersøgelse. VS ønsker at høre befolkningens mening — også når det gælder udenrigspolitiske spørgsmål, også selv om det aldrig har været højeste mode i dette folketing, at befolkningen skulle høres i udenrigspolitiske spørgsmål.

Socialistisk folkeparti har fremsat et forslag til folketingsbeslutning. Også dette kræver, at befolkningen høres. Det synes vi er udmærket. Desværre vil det jo nok blive syltet i et udvalg, og det synes vi er kedeligt. Derimod udmærker SFs forslag sig ikke ved, at man kræver de alternative muligheder undersøgt. Netop en sådan undersøgelse anser vi for uhyre væsentlig. Vi må derfor have klarhed over, hvorvidt man ønsker disse alternativer undersøgt, hvorvidt man ønsker, at den danske befolkning skal have mulighed for at foretage et reelt valg til sin tid.